

Тернопільська обласна військова адміністрація  
Департамент освіти і науки Тернопільської військової адміністрації  
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра іноземних мов та методик їх викладання

З А Т В Е Р Д Ж Е Н О  
Проректор з навчально-педагогічної роботи  
М. Б. Боднар  
«1» серпня 2024 року



## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Практична грамати́ка німецької мови**  
(морфологія)

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **01 Освіта /Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Польська мова і література)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Мова та література) (польська)**

Робоча програма навчальної дисципліни «Практична граматики німецької мови (морфологія)» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова та література) (польська) за освітньо-професійною програмою бакалавра. Кременець, 2024. 9 с.

Розробники: **Марулько** О.А., кандидат філологічних наук, доцент;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання.  
Протокол № 1 від 1 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри



Кучер В.В.

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	<b>Вибіркова</b>	
Модулів – 1	Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (польська))		
Змістових модулів – 1			
Загальна кількість годин – 120			
		<b>Рік підготовки:</b> 4-й	
		<b>Семестр 8</b>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	<b>Освітньо-професійна програма</b>	<b>Лабораторні заняття</b>	
		48 год.	14 год.
		<b>Самостійна робота</b>	
		72 год.	106 год.
		<b>Вид контролю:</b> поточний, підсумковий (залік)	

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40 % до 60 %;  
для заочної форми навчання – 12 % до 88 %.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета** навчальної дисципліни «Практична граматики німецької мови (морфологія)»: навчити студентів продуктивно та рецептивно опанувати граматичний матеріал у межах, визначених програмою курсу, використовувати граматичну термінологію; доповнити граматичні знання студентів та ознайомити їх з новими граматичними структурами німецької мови.

### Завдання:

- пояснення та первинне закріплення нового граматичного матеріалу на вправах;
- самостійне опрацювання теоретичного матеріалу студентами і написання конспекту з теми;
- тренування основних граматичних конструкцій на практичних заняттях.
- формування навичок правильно вживати граматичні конструкції у процесі мовлення;
- формування граматичних умінь та навичок для роботи з учнями;

- формування вміння виправляти граматичні помилки в процесі мовлення

Курс «Практична граматики німецької мови (морфологія)» спрямований на формування у студентів таких **компетентностей**:

### **Загальні**

**ЗК1.** Здатність використовувати знання з іноземної мови усно та письмово в професійній діяльності.

**ЗК2.** Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

**ЗК10.** Здатність працювати в міжнародному контексті.

### **Фахові**

**ФК7.** Володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов

**ФК20.** Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя, взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва й супервізії тощо).

### **Програмні результати навчання**

**РН18.** Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, автономно моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних завдань у професійній діяльності.

**РН22.** Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

### **Після завершення курсу студент повинен:**

- продуктивно і рецептивно опанувати граматичний мінімум;
- володіти граматичною термінологією (на базі морфології);
- продуктивно і рецептивно опанувати всі повнозначні та службові частини мови; \
- володіти граматичними категоріями (число, відмінок, рід іменника, перехідне/неперехідне дієслово, активна/пасивна форма дієслова, минулий/майбутній/теперішній час та ін;
- коректно і відповідно використовувати під час спілкування вивченні граматичні структури;
- правильно використовувати часові форми дієслова для позначення минулого, теперішнього та майбутнього часу;
- під керівництвом викладача виводити граматичні правила;
- формулювати граматичні таблиці, схеми та зразки;
- самостійно повторювати і систематизувати граматичний матеріал;
- швидко і раціонально використовувати граматичні посібники;
- самостійно помічати та виправляти незначні помилки (власні та чужі);
- спілкуватися зі свідомою правильністю у знайомих контекстах; здійснювати загальний належний контроль, хоча може спостерігатися інтерференція рідної мови.

## **3. Програма навчальної дисципліни**

## 5 СЕМЕСТР

## МОДУЛЬ 1

**Тема 1.** Die grammatischen Kategorien des Verbs. Die Kategorie der Zeit. Bildung und Gebrauch des deutschen Präsens. Reflexive Verben.

**Тема 2.** Bildung und Gebrauch des deutschen Präteritums.

**Тема 3.** Bildung und Gebrauch des deutschen Perfekts.

**Тема 4.** Perfekt: haben, sein. Partizip II.

**Тема 5.** Modalverben.

**Тема 6.** Trennbare, untrennbare Verben.

**Тема 7.** Arten und Deklination des Artikels. Der Gebrauch des bestimmten und unbestimmten Artikels. Das Fehlen des Artikels.

**Тема 8** Geschlecht der Substantive. Deklination der Substantive. Pluralbildung der Substantive.

**Тема 9.** Das Personalpronomen. Das Demonstrativpronomen. Das unpersönliche und das unbestimmte Pronomen.

**Тема 10.** Zahlwörter.

**Тема 11.** Präpositionen mit Akk. Präpositionen mit Dat. Präpositionen mit Gen.

**Тема 12.** Präpositionen mit Akk. und Dat.

**Тема 13.** Temporale Präpositionen.

**Тема 14.** Deklination der Adjektive.

**Тема 15.** Die Komparationsstufen der Adjektive.

**Тема 16.** Wortverbindungen.

**Тема 17.** Test

## 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>5 СЕМЕСТР</b>												
<i>МОДУЛЬ 1.</i>												
Тема 1. Die grammatischen Kategorien des Verbs. Die Kategorie der Zeit. Bildung und Gebrauch des deutschen Präsens. Reflexive Verben.	6			2		4	8			2		6
Тема 2. Bildung und Gebrauch des deutschen Präteritums.	6			2		4	6					6
Тема 3. Bildung und Gebrauch des deutschen Perfekts.	6			2		4	6					6

Tema 4. Perfekt: haben, sein. Partizip II.	6			2		4	8			2		6
Tema 5. Modalverben.	6			2		4	6					6
Tema 6. Trennbare, untrennbare Verben.	6			2		4	6					6
Tema 7. Arten und Deklination des Artikels. Der Gebrauch des bestimmten und unbestimmten Artikels. Das Fehlen des Artikels.	8			4		4	8			2		6
Tema 8. Geschlecht der Substantive. Deklination der Substantive. Pluralbildung der Substantive.	8			4		4	6					6
Tema 9. Das Personalpronomen. Das Demonstrativpronomen. Das unpersönliche und das unbestimmte Pronomen.	10			6		4	8			2		6
Tema 10. Zahlwörter.	8			4		4	6					6
Tema 11. Präpositionen mit Akk. Präpositionen mit Dat. Präpositionen mit Gen.	8			4		4	8			2		6
Tema 12. Präpositionen mit Akk. und Dat.	6			2		4	6					6
Tema 13. Temporale Präpositionen.	6			2		4	8			2		6
Tema 14. Deklination der Adjektive.	8			4		4	7			1		6
Tema 15. Die Komparationsstufen der Adjektive.	6			2		4	6					6
Tema 16. Die Wortverbindungen	8			2		6	8					8
Tema 17. Test	8			2		6	9			1		8
<b>ВСЬОГО ЗА СЕМЕСТР</b>	<b>120</b>			<b>48</b>		<b>72</b>	<b>120</b>			<b>14</b>		<b>106</b>

## 5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден	зао
1	Deklinationen der Adjektive. Steigerungsstufen.	4	6
2	Personalpronomen (Dativ, Akkusativ). Possessivpronomen.	4	6
3	Modalverben. Modalverben im Präteritum	4	6
4	Trennbare / untrennbare Verben.	4	6
5	Präpositionen.	4	6
6	Präsens. Präteritum. Perfekt.	4	6
7	Passiv.	4	6
8	Zahlwörter.	4	6
9	Ordinalzahlen.	4	6
10	Temporale Präpositionen.	4	6
11	Zeitdauer.	4	6
12	Pronomen "es".	4	6
13	Pronomen "man"	4	6
14	Relativpronomen.	6	8
15	Worverbindungen	6	8
	<b>ВСЬОГО</b>	<b>72</b>	<b>106</b>

### 6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання передбачає підготовку короткого реферату, граматичної таблиці/схеми з певної проблеми граматики німецької мови з наступним коментарем. За умови вірного виконання завдання студент отримує оцінку – 10 балів.

#### Орієнтовна тематика

1. Злиття артикля з прийменником.
2. Вживання означеного артикля при загальних назвах.
3. Вживання неозначеного артикля при загальних назвах.
4. Вживання артикля при абстрактних іменниках.
5. Вживання артикля при власних назвах.
6. Коливання в роді іменників.
7. Утворення множини складних іменників.
8. Відмінювання складних іменників.
9. Відмінювання власних назв.
10. Відмінювання географічних назв.
11. Взаємні займенники (Rezipropronomen)
12. Питальні займенники (Interrogativpronomen)
13. Основні форми дієслів.
14. Повнозначні дієслова, які можуть мати модальне значення.
15. Дієслово lassen.
16. Форми і конструкції, які замінюють наказовий спосіб.
17. Керування дієслів.
18. Переклад пасиву.
19. Позначення дат.
20. Дробові числівники.

### КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

<b>8-10</b>	Тему ІЗ розкрито; робота виконана з використанням першоджерел, довідкової літератури; структура роботи логічна; текст проекту не містить граматичних, лексичних чи смислових помилок; захист роботи показав глибокі знання студента з предмету дослідження.
<b>5-7</b>	Тему ІЗ розкрито; робота виконана з використанням довідкової літератури; структура роботи логічна з деякими смисловими похибками; текст проекту містить незначну кількість граматичних, лексичних чи смислових помилок; захист роботи показав глибокі знання студента з предмету дослідження.
<b>4-6</b>	Тему ІЗ розкрито не повністю; робота виконана з використанням одного довідника; структура роботи логічна з деякими змістовими недоліками; текст проекту містить велику кількість граматичних, лексичних чи смислових помилок; захист роботи показав, що студент недостатньо ознайомлений з предметом дослідження.
<b>0-3</b>	Тему ІЗ не розкрито; структура роботи нелогічна; текст проекту містить велику кількість граматичних, лексичних чи смислових помилок; захист роботи показав, що студент не ознайомлений з предметом дослідження.

### 6. Розподіл балів, які отримують студенти Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Поточне оцінювання	Тест	ІНДЗ	
40	50	10	100

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
75-81	<b>C</b>		
67-74	<b>D</b>		
60-66	<b>E</b>	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
33-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

### 9. Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни.
2. Наочні посібники, технічні засоби навчання.
3. Тестові завдання



4. Матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів.
5. Інші матеріали.

## **10. Рекомендована література**

### **Базова**

1. Граматика німецької мови: навч. посіб. для студ. та уч. Комунікативні вправи і завдання / [Д.А. Євгененко, О.М. Білоус та ін.]. [3-тє вид., доопрацьоване та доповнене]. Вінниця : НОВА КНИГА, 2013. 576 с.
2. Драб Н.Л. Практична грамати́ка німецької мови: [посіб. для студ. ВНЗ та уч. старших класів спеціалізованих шкіл]. Вінниця : Нова Книга, 2007. 280 с.
3. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. [Neubearbeitung]. Hueber Verlag, 2013. 359 S.
4. Wlassow J.N., V.J. Kulenko. Rektion der Verben, Adjektive, Substantive im Deutschen: Handbuch [für Studenten und Lehrer]. Winnyzja : NOWA KNYHA, 2003. 144 S.

### **Допоміжна**

1. Lemcke Ch., Rohrman L. Grammatik Intensivtrainer NEU A1. Stuttgart: Ernst Klett-Verlag 2015. 80 S.
2. Lemcke Ch., Rohrman L. Grammatik Intensivtrainer NEU A2. Stuttgart: Ernst Klett-Verlag 2017. 96 S.
7. Lemcke Ch., Rohrman L. Deutsch intensiv Grammatik A2 Das Training. Buch + online. Klett-Langenscheidt GmbH 2019. 96 S.

## **11. Інформаційні ресурси**

1. [http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xm/xm01\\_03.htm](http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/xm/xm01_03.htm)
2. <http://cornelia.siteware.ch/grammatik/konjugation.html>
3. <http://www.udoklinger.de/Deutsch/Grammatik/KonjStV.htm>
4. <http://www.udoklinger.de/Deutsch/Grammatik/Praep.htm>
5. <https://deutschkurse-passau.de/JM/index>.